

Preproste besede

1980/81
3

P R E D S E D S T V U

SOCIALISTIČNE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE!

V MESECU MAJU,

V PESMI ZMAGE, MLADOSTI IN CVETJA,

SE V NAJVEČJI SREČI USTAVI SPONIN OB LJUBLJENEM
TOVARIŠU TITU.

TOVARIŠ TITO JE VSE NAŠE ŽIVLJENJE. S SVOJIMI BORCI NAM JE DAL
BRATSTVO IN ENOTNOST, SVOBODO IN SREČNO ŽIVLJENJE, DA LAHKO MIRNO
SNUJEMO NAČRTE IN USTVARJAMO ŠE LEPSO PRIHODNOST.

TOVARIŠ TITO NAM JE VOLJA IN MOČ, DA PREMAGUJEMO VSAKDANJE TEŽAVE
IN SI PO SVOJE PRIZADEVAMO ZA MIRNO ŽIVLJENJE MED VSEMI NAŠIMI
NARODI IN NARODNOSTMI, MED VSEMI LJUDMI SVETA.

TOVARIŠ TITO NAM JE UPANJE IN POROK, DA BOMO VEDNO PRIPRAVLJENI
BRANITI DOMOVINO, ČE BI BILO POTREBNO.

KO S KURIRČKOVO POŠTO OBUJAMO SPONINE NA TOVARISA TITA, NA NAŠO
SLAVNO PRETEKLOST,

OBLJUBLJAMO,

DA BOMO ZNALI CENITI PRIDOBITVE REVOLUCIJE IN SI S TITOM V SRCU
PRIZADEVALI,

DA BO VSE NAŠE ŽIVLJENJE

PESEM SVOBODE, MLADOSTI IN CVETJA!

PIONIRJI IN MLADINCI OSNOVNE ŠOLE
ŠENTRUPERT S SVOJIMI VZGOJITELJI
TER KRAJEVNA SKUPNOST ŠENTRUPERT

Šentrupert, 16. maja 1981, ob preskusu obrambnih priprav

SREČANJE S PRVOBORCEM

Vsako, še tako drobno srečanje z borcem je srečanje z zgodovino. Kar nekaj ur zgodovine pa je trajalo, ko smo se srečali s prvoborcem Jožetom Simončičem - Blažetom in mu čestitali za njegov osemdeseti rojstni dan.

V tistih februarskih dneh je bil z nami tudi borec Anton Kostanjevec; njegov brat Vinko je bil Simončičev najboljši prijatelj, zato je razgovor stekel še bolj sproščeno.

Pred nami so se vrstili spomini prvoborca, ki je prepotoval širšo Dolenjsko po dolgem in počez, bil večkrat aretiran, a tudi v najhujših trenutkih ni miroval.

Ko se je tako razgovoril, smo kar pozabili, da ima že toliko let, saj se je ob spominih kar pomladil:

"Ko je razpadla Jugoslavija, je bilo okoli postaje polno voz, konj in orožja. Z Vinkom sva nanese devet pušk in nekaj streliva ter skrila v vrbo, čeprav takrat še točno nisva vedela, čemu bomo vse to rabili. Bil sem član društva kmečkih fantov in deklet. Vendar se je gibanje hitro začelo, zato je bilo potrebno orožje in strelivo zakopati. Ker pa sem nosil eno puško precej javno, so me videli in zatožili, zato sem jo moral oddati na občini v Šentrupertu.

Organizacija odpora pa se je začela že kmalu po napadu na Sovjetsko zvezo in že novembra 1941 me je tovariš Boris Kraigher sprejel v KP. Zraven je bil tudi kurir glavnega štaba Martin Kos. Že decembra 1941 je bilo zelo vroče; tedaj je Martin Kos prinesel nalogo, da bi morali likvidirati tri izdajalce. Martin je na podstrešju pisal Smrt izdajalcem, tedaj pa so v bližino hiše prišli Italijani - kar zeleno jih je bilo. Vendar se je vse srečno končalo. Tisti izdajalec, ki bi ga morali ubiti, pa se nam je še kasneje večkrat zmuznil in morda še danes živi v Nemčiji."

Kako se je v naših krajih razvijala moč Osvobodilne fronte?

"V okviru OF smo bili Nace Hajcen, Nace Golob in jaz odgovorni za začetek organiziranega odpora. Sestajali smo se v tovarni usnja v Mokronogu, veliko sestankov smo imeli tudi na Mirni. Odgovorni smo bili za naslednja področja: Šentrupert, Mokronog, Trebelno, Tržišče, Šentjanž in Mirna.

Zima 1941/42 je bila izredno huda. Tedaj je bilo treba na Deben-
cu skrbeti za okrog 50 partizanov. Ni bilo lahko preskrbeti to-
liko hrane in ostalega. Okrog sem hodil s kleščami, kot da sem
logar, poslali so nam tudi dva para smuči. Večkrat pa je bila tu-
di preiskava, saj domači izdajalci niso mirovali. Tedaj sem tudi
pripravil za odhod v partizane najbolj zavedne Šentruperčane, a
se je njihov odhod zaradi obilice snega zavlekel."

Ste bili kdaj zaprti?

"Do 9. februarja 1942 sem bil trikrat aretiran. Dvakrat so me
izpustili, tokrat pa je šlo zares. Najprej smo me dva dni zasli-
ševali in pretepali v žandarmeriji v Šentrupertu, nato pa odpelja-
li v zapore na Miklošičevi v Ljubljani, kjer sem bil 21 dni v sa-
mici. Tudi tu so pomagali domači izdajalci, da so me obsodili na
tri leta zopora. Prav na obletnico ustanovitve OF so me gnali v
Koper, od tam v Padovo. Spet sem preživel 15 dni v samici. Tu sem
organiziral tudi gladovno stavko, a že tretji dan nisem mogel več
stati. Preko Vicence sem se znašel v Parmi, tu pa smo organizira-
li še hujši štrajk. Konec januarja 1944 so nas razdelili v dve
skupini: sposobni za Nemčijo, nesposobni za RK. Tedaj mi je s po-
močjo zvez uspelo zbežati in začela se je dolga pot proti domu.
Med potjo smo nekoč morali dva dni in eno noč ležati v grobnici,
ker je bila hajka. Preko Črnomlja, Semiča, Dolenjskih Toplic, Mirne
peči, Ponikev in Lanšpreža sem prišel 25. februarja 1944 ob treh
zjutraj domov. Zjutraj pa mi je že Vinko prinesel puško, čevlje
in hlače. Že čez dva dni pa sva bila pod Debencem, ker je bilo
doma preveč nevarno.

Bil sem v VDV brigadi. V maju 1944 se je osnovala Narodna zašči-
ta in sem bil kot namestnik komandanta NZ. Polovil sem veliko
skrivačev, name so razpisali tudi nagrado, a me niso dobili."

Je bilo kdaj posebno vroče?

"Marsikdaj. Vroče je bilo tudi v Dolenjskih Toplicah, ko smo se
z belimi kar za suknjiče lovili. Štab NZ je dal veliko dela še
tudi v zadnjih dneh pred osvoboditvijo, saj tedaj belih skrivačev
ni manjkalo. Celo s svobodo še ni bilo miru in je bilo še tudi
po osvoboditvi dovolj dela s tistimi, ki niso bili zadovoljni, ker
je zmagala partizanska vojska."

Kako je potekalo življenje po osvoboditvi?

"Najprej sem bil komandir milice v Trebnjem, nato v Mokronogu,
Sevnici, v Kočevju, nazadnje pa sem šel v komandni kader v Begunje,

od tam pa sem si zaželel zopet biti na zemlji."

Kako danes gledate na prehojeno pot?

"Bil sem verjetno redok primer srednjega posestnika, ki je bil tako zagrizen za narodnoosvobodilni boj. Bolj bi bilo razumljivo, če bi bil delavskega porekla. Veliko sestankov smo imeli, povsod sem bil zraven, ker sem tudi dobro poznal teren. Večkrat sem bil izdan, pa nisem onagal.

Razmišljam pa tudi o življenju v ječah in o komunistih. Italijani so me naučili, da sem postal komunist - dal sem skozi dve temnici s podganami in z lakoto. Komunisti so postali zreli v arestu, kjer mozeg dela bolj kot kjerkoli. In takšni niso nikoli klonili."

Pogovarjali so se Polde Koščak,
Slavka Kovač in Tadeja Zupan

NOJA ZADOLŽITEV PRI KURIRSKI ČETI

Z A K A J

Nekje v gozdu visi slika. Ali jeto sploh slika? Ne. To sta dva obraza. Prvi je ožgan po licu, na nosu inabrazgotino. Pa drugi? Ves je odet v cvetju in čeprav živi v izobilju, želi še več.

Kaj predstavljata ta dva obraza?

Tan, kjer je bil prvi obraz, se prikaže slika. Grozote vojne, revščina, pomanjkanje hrane, obleke. Majhen deček drži v roki puško. Zakaj? Ker se hoče tudi on boriti za svojo donovino. Pa drugi obraz? Le kaj se skriva za rožami? Pred menoj je slika. Samo izobilje. Zakaj ni vsaj koščka te slike za drugim obrazom? Ali si obraza ne moreta deliti sreče med seboj? Zakaj, le zakaj mora biti tako?

Morda pa se bosta obraza le združila, a kdaj? Vsi ljudje želijo, da bi živeli v miru, v pravičnosti, v svobodi. Ali se bo ta želja uresničila vsen? Mogoče pa se bo...

Tadeja Zupan, 6. razred

Stano Benič, 8. razred

MOJA ZADOLŽITEV PRI KURIRSKI ČETI

Že večkrat sem po televiziji gledal filme iz vojne in občudoval, kako so mladi pionirji opravljali dolžnosti kurirja. Ko je nekega dne v lanskem šolskem letu prišlo obvestilo, da se bo okrepila kurirska četa, sem se odločil, da se bom tudi jaz prijavil. Tovaršica je najprej napravila seznan, potem pa nas razdelila po vaseh. Za Šentrupert je določila pet učencev. Tu smo: Jože Brear, Simona Prelesnik, Marinka Škarja, Peter Jaklič in jaz. Razdelili smo se, kdo bo odgovarjal za kakšen del Šentruperta. Jaz odgovarjam za srednji del Šentruperta, ki inapribližno 40 hiš. Pri tem mi pomaga Peter Jaklič, jaz pa potem njemu na njegovem področju. Imam pa tudi dodatno zadolžitev. Obveščati moram krajane v precej oddaljeni vasi Jesenice. To nalogo sem prevzel zato, ker je bila moja nana doma z Jesenic in ta kraj dobro poznam. Skoraj vsi učenci iz te vasi hodijo v šolo v Mokronog, ker inajo bliže, vas pa spada v krajevno skupnost Šentrupert.

Moja največja zadolžitev doslej je bila kurirska dolžnost v akciji "Mirna 80". Tovaršica naju je s Petrom Jakličem poklicala in nana povedala, da so naju izbrali za kurirja v tej akciji. Akcija je potekala tri dni in vsako jutro sva morala piti ob 6.30 v Kovačevem hribu. Akcija se mi je zdela zelo pomembna in sva nalogo opravljala z veliko resnostjo.

Ko smo ineli v začetku letošnjega leta sestanek, je tovarišica predlagala, da bi izvolili predsednika kurirske čete. Iz vsakega razreda je dal eden od učencev svoj predlog. Izvolili so mene. Bil sem zelo presenečen. Zavedam se, kako odgovorno nalogo imam, saj bom moral skrbeti, da bodo vse vasi obveščene o pomembnih akcijah in dogodkih v naši krajevni skupnosti in v občini. Sodeloval bom s tovarišico mentorico, ki ji bom poročal o tem, kako bo akcija potekala. Pomagala mi bosta moj prijatelj Peter Jaklič in moja namestnica Ivanka Kocjančič, ki sta oba tudi člana kurirske čete. Skrbel bom, da bom še naprej dober kurir in tudi druge kurirje bom opozarjal, da ne bodo obvestil pozabljali pod klopjo ali v zvezku, ampak da jih bodo čimprej oddali občanom.

Stane Banič, 8. razred

NOSILA SEM ZAUPNO POŠTO

Sem članica šolske kurirske čete in sem določena za kurirske poti v kraju Draga.

Sodelovala sem tudi v akciji Mirna 80. Določena sem bila za javko na hribu blizu Škovca. Ko sem prišla zjutraj v šolo, me je mentorica poklicala in mi povedala, da sem določena za akcijo. Zvedela sem, da bom prenašala pošto. Akcija je potekala tri dopoldneve. Ker sem vedela, da je akcija zaupna, o njej nisem nikjer podrobno govorila. Za kurirje smo bili določeni štirje člani kurirske čete. Dva kurirja sta pošto nosila od "vojne lokacije" pa do mene in še enega kurirja, ki sva bila na javki ob potoku. Pošto smo nosili skrito. Pot pa je tudi potekala po skrivnih mestih, ne po glavnih poteh. Prva kurirja sta jo nosila čez travnike in vinograde do naju. Eden od naju pa jo je nesel ob potoku, potem je prečkal most in spet ob potoku do šole. Pošto sem skrivala pod pulover, v katerem sem bila oblečena. Ko sem pošto prinesla v šolo, sem jo dala mentorici kurirske čete, ki je bila takrat tudi vodja šole. Počakala sem, da sva bili čisto sami, šele potem sem ji dala. Ona je pošto prebrala, potem pa pripravila odgovor, ki sem ga nesla na javko. K nama je prišel kurir in pisno odnesel na postojanko v hribe. Nalogo sem opravljala z veseljem. Med kurirji sem bila edina deklica. Na to sem bila še prav posebno ponosna. Naloga je bila zahtevna tudi zato, ker je bilo takrat slabo vreme, saj smo bili včasih čisto mokri. Delo je bilo treba hitro opravljati.

Če bi šlo zares, bi se tudi vključila v akcijo. Takrat pa bi morala iti še bolj po skrivnih poteh pa tudi pošto bi morala še bolj skriti.

Brigita Kumer, osmi razred

P O M E M B N A K U R I R S K A D O L Ž N O S T

Član kurirske čete sem že od petega razreda. Imam še enega prijatelja, ki mi pomaga raznašati raznasporočila v tistem delu vasi, za katerega odgovarjam. Tudi on je član kurirske čete. Raznašava razna sporočila, ki jih dobiva v šoli. Ker sem doma iz gostilne, nekaj sporočil nesem domov in jih dam na vsako tretjo mizo, enega pa obesim na steno, da jih gostje vidijo.

Nekega dne proti koncu lanskega šolskega leta pa se je zgodilo, da me je tovarišica poklicala iz razreda. Rekla mi je samo, da moram poiskati učenca Staneta Baniča. Ko sem ga našel, sva se vrnila. Tovarišica nama je povedala, da sva izbrana za glavna kurirja pri neki pomembni akciji. Bila sva zelo zadovoljna. Rekla je, da bova drugo jutro šla na javko. Ko sva prišla drugo jutro na dogovorjeno mesto, je naju že čakalo sporočilo za šolo. Vendar nama ni bilo treba hoditi v šolo, ker smo imeli še eno javko, kjer sta bila še dva kurirja. Ta kurirska dolžnost je bila zelo pomembna. S prijateljem sva bila zelo počaščena, da so zanje izbrali prav naju. Še posebno pa sva bila zadovoljna, ko so naju tisti, ki so tudi sodelovali v akciji, pohvalili.

V taki akciji bi še rad sodeloval.

Peter Jaklič, 6. razred

Če bi sovražnik napadel našo domovino, bi se tudi jaz izkazala kot kurirka ali na kakš drug način. Če bi bila kurirka, bi prenašala pošto iz kraja v kraj. Če bi sovražniki ujeli, ne bi izdala sporočila. Če bi bilo potrebno, bi poprijela tudi za puško. Ko gledam po televiziji o spopadih med državami, si mislim, zakaj se so vojne, zakaj nismo vsi kot en narod. Zakaj se nimamo med seboj radi. Včasih se sprašujem, zakaj so našli orožje, da se vojskujejo, toda na vprašanje nihče ne zna odgovoriti.

Anka Rugelj, 6. razred

Mojemu bratu je ime Brane. Naredil je triletno tehnično podoficirsko šolo v Zagrebu. Nekaj let je delal v Pivki pri Postojni. Od tam se je preselil v Novo mesto, kjer je še sedaj. Včasih je dežurni v Ciganski dolini blizu Mokronoga. Ta poklic ga veseli, čeprav včasih pravi, da je tudi težak.

Sedaj ima čin stari vodnik.

Marjeta Končina, 5. razred

V P R I P R A V I N A O B R A M B O D O M O V I N E

Mojemu bratu je ime Srečko in je pri vojaki v Kosovski Mitrovici v Srbiji. Ko je bil na dopustu, sem ga vprašala, kako preživi dan pri vojaki. Povedal je takole: "Zjutraj vstanemo ob šestih. Potem gremo k telovadbi, nato pa na zajtrk. Nato se postavimo v vrsto in nas pregledajo, če smo dobro urejeni. Po končanem pregledu poslušamo politična in druga predavanja. Do 14. ure je to končano in gremo nazaj v paviljone. Tam odložimo orožje in drugo borbeno opremo. Pred kosilom nam razdelijo pošto. Po kosilu smo nekaj časa prosti, nato pa gremo spet na predavanja. Ob 19. uri se predavanja končajo in je na vrsti spuščanje zastave. Vsi vojaki gledamo TV-dnevnik. Po dnevniku pa gremo na večerjo. Ob 22. uri se luč ugasne, pokonci ostanejo samo dežurni in požarni, ostali pa gremo spat."

Simona Prelesnik, 5. razred

Moj oče je vključen v splošni ljudski odpor. Kadar imajo vaje, mora raznašati razna obvestila. Imajo tudi svoje geslo, katerega ne sme nikomur povedati. Ko so imeli lani poleti vaje, ni nič povedal, kam gre. Ker smo imeli tedaj seno, nas je še bolj skrbelo, zakaj ga ni domov. Domov je prišel, ko smo vsi že spali. Drugi dan sem ga vprašal, kje je hodil. Povedal mi je, da je imel važne opravke, a da tega ne sme nikomur pripovedovati in naj ga o tem raje ne vprašujem.

Kadar očeta ni dolgo domov, že kar slutimo, da ima "važne opravke".

Stane Uršič, 6. razred

Nekoč je prišel k nam ob treh zjutraj kurir z obvestilom, da se mora oče takoj javiti na delovnem mestu.

Oče se je hitro oblekel in odšel na zborna mesto. Tam je dobil nadaljnje informacije, kaj bo delal. Ko sem prišel iz šole, sem šel po kruh. Zelo sem bil presenečen, ko sem videl očeta pred mostom. Kontroliral je avtomobile in je nekaj beležil v majhno beležko.

Zvečer se je utrujen vrnil domov. Vprašal sem ga, kaj je delal pred mostom, on pa mi je odvrnil, da je čuval most.

Robi Grozde, 6. razred

ČE BOMO DOBRO PRIPRAVLJENI, NAS NIČ NE MORE PRESENETITI

Člani gasilske civilne zaščite so imeli v Trebnjem vaje. Pripravljali so se, kako bi ravnali ob požaru ali ob drugi elementarni nesreči.

Teh vaj se je udeležilo osem operativnih enot društva gasilske civilne zaščite in dve organizaciji združenega dela.

Vaje so bile kar temeljite. Izvedena je bila akcija, kako bi pomagali ob požaru, reševanje poslopij in družbenega imetja. Ta akcija je bila zelo lepo izvedena, ker so imeli že prej dobre priprave. Tudi moj oče kot član civilne zaščite je sodeloval. Bil je levi napadalec požara.

Oče je pripomnil, da bi bilo za drugo leto, ko bo akcija zopet potekala, zaželeno, da bi se je udeležilo več organizacij združenega dela, saj je to velikega pomena, da bi znalo čimveč dobro pripravljenih ljudi reševati ljudi in družbeno imetje.

Martina Krajšek, 6. razred

Ob letošnjem tednu požarne varnosti je bila v naši vasi Škrljevo gasilska vaja. Pripravili so jo trije člani gasilcev. Že prej so se domenili, kdaj in kje bo. Sodeloval sem tudi jaz, ker sem član pionirske gasilske desetine.

Ko se je zmračilo, smo na pripravljene trame obesili gume, jih polili z bencinom in lažgali. Čez pet minut pa je že zatulila sirena. Kmalu so se pripeljali gasilci. Mi smo jih čakali pri potoku, od koder so črpali vodo. Staretov Jože in jaz sva vzela cev in ročnik. Ko je bil položen cevovod, sva privila ročnik.

Najprej smo gasili okoli ognja, šele na poveljnikov znak pa smo pogasili ogenj. Bilo je veliko ljudi. Če bi bil pravi požar, bi jih bilo dovolj, da bi pomagali. Z majhnimi napakami je vaja uspela, zato mislim, da bi šentruperški gasilci tudi pri pravem požaru lahko hitro pogasili.

Jože Škarja, 6. razred

K A J J E S V O B O D A

Svoboda je mir, ki ga je priporil tovariš Tito. Svoboda je okolje, v katerem živim. Svoboda je stavba, za katero želim, da se ne bi nikoli podrli. Jože Majcen

Svoboda je bogastvo naše države, da smo zgradili tovarne, da tečejo reke, da imamo naše lepe gore in Jadransko morje in lahko gremo, kamor hočemo. Darinka Havec

Svoboda je zame nekaj čisto navadnega, ker stalno živim v svobodi. Svoboda je tudi to, da ima starše in živim v miru. M. Rojc
Svoboda je prijateljstvo in sporazumevanje med vsemi narodi.
Marinka Zonta

Svoboda je najdražja in najbolj dragocena stvar. Zato so mnogi med vojno dali celo življenje za svobodo. Jože Lampvšek

Svoboda je mir in prihodnost. Ivan Breznikar

Svoboda je bratstvo, neodvisnost in samoupravljanje. Marko Kotar
Svoboda je beseda, ki bi jo morali slišati po vsem svetu.
Janez Kocjančič

Svoboda je kot mati, ki si jo želijo vsi narodi sveta. Ani Zupan

Svoboda je beseda, ki jo najraje izgovorim in si jo predstavljam kakor sonce, ki posije na prelepe domovine. Milena Bartolj

Svoboda je najlepša in najbolj čakana beseda iz ust. Toni Umek

Svoboda je največje bogastvo vsakega naroda in vsakega posameznika, je sreča, ki se jo ne da opisati z besedo. Anka Krnc

Svoboda je govorica v materinem jeziku in brezskrbno učenje.
Mirko Dolinšek

Svoboda je najlepša stvar, kar ima človek. Stane Kurent

Svoboda je kakor ptiček v gozdu, ki veselo leta z veje na vejo in se mu ni bati, da bi ga kdo ujel ali ustrelil. Danjana Zupan

Svoboda je pot, ki jo je prehodilo ljudstvo v boju s tovarišem Titom; ta nam je dal temelje svobodi, ki jih imamo zdaj mi - svobodno ljudstvo. Mari Krnc

K A J M I P O M E N I S V O B O D A

Svoboda ni pomeni prostost. Darinka Mavec

Svoboda ni pomeni mir, veselje, smeh in prostost. Slavka Kovač

Svoboda ni pomeni luč življenja. Mojca Bartolj

Svoboda - ta beseda ni pomeni toliko lepih stvari! Živeti v svobodi - to je najlepše, kar si lahko zamislimo. Miro Kubent

Svoboda ni pomeni to, kar je ustvaril naš tovariš Tito. J. Majcen

Svoboda ni pomeni prostost v življenju, mir in upanje v uspeh.
Milena Bartolj

Svoboda ni pomeni prostost, da se lahko učim in igram. M. Dolinšek

Svoboda ni pomeni nekaj takega, za kar se moraš boriti, da lahko dobiš. Tudi naši hrabri ljudje so se borili, da so si priborili svobodo. Le tako si jo bodo lahko priborili tudi tisti narodi, ki se jim zdaj zdi svoboda še nedosegljiva. Danjana Zupan

Svoboda ni pomeni jutro, v katerem se blešči prve kaplje dneva, in kot dan, ki ga začnemo znova; svoboda ni pomeni nekaj, po čemer hrepenijo vsi ljudje. Mari Krnc

Svoboda ni pomeni rdečo vrtnico: v njej so zbrane vse kaplje krvi, ki so bile prelite za svobodo; noja domovina pa je lepa in dehteča kakor vrtnica. Ivan Robek

K D A J S E M N A J B O L J S V O B O D E N

Najbolj svoboden sem pri igri, da lahko svobodno hodim k prijateljem ter sošolcem in se lahko učim v materinem jeziku. M. Kotar

Najbolj svoboden sem doma; vsi otroci sveta nimajo doma in niso svobodni. Trpijo lakoto in so slabo oblečeni. Jaz pa imam vsega tega dovolj. Zoran Ramovš

Najbolj se počutim svoboden v igri s tovariši, v družinskem krogu. Svoboden je lahko vsak, ki dobro misli. Janez Kocjančič

Občutek, da sem najbolj svobodna, imam takrat, ko gledam vojaške filme in vidim vse tiste ljudi, ki niso svobodni. Renata Grabnar

Svoboden je tisti človek, ki ustvarja in dela ter ima toplo gnezdo. Polonca Berk

TUJEGA NOČENO - SVOJEGA NE DAMO!
KER SEM SVOBODEN,

Naši partizani so se za svobodo borili, zato jim moramo biti
inam zmerom dovolj obleke, hrane, denarja in vsega, kar potrebujem
za svoje življenje in delo. Ker sem svoboden, sem hvaležen vsem
borcem, ki so dali kri za naše življenje. Stane Jaki
je svoboda. Ne smemo dovoliti, da bi jo kdo podjarmil. Sploh
hodim v šolo, kjer se učim in spoznavam samoupravljanje in Tito-
vo hrabrost, ko se je s partizani boril za našo lepšo prihodnost.

naredi in vsi ljudje snaka Marta Bedene pomagamo, da lepo živimo.

Melita Breznikar, 6. razred

mi ni treba bežati pred sovražnikom, ni se mi treba skrivati, ni
se mi trebabati pokov pušk in bomb, lahko se igram in sem srečna.

go partizanov je dala živ Nataša Vidmar svobodo. Velikokrat

sem že razmišljala, kako je bilo neop živeti življenje. Veli-
lahko vsako jutro, ki je prišlo za jasno nočjo, uživan, ko gren po
mleko in občudujem jutranjo zarjo; še lepše pa je proti večeru,
ko naredim že vso nalogo ter odprem okno, se nagnem čezenj in za-
gledam pred sabo škrlatno rdeče nebo, ki opozarja, da bo sonce
zdaj zdaj zanrlo za hribe in nan za nekaj ur izginilo pred očmi.

Danijana Zupan razred

Titov ukaz: "Tujega nočeno - svojega ne damo!" Je vedno velja,
saj gremo in bomo bili vsi Jugoslovani po Titovi poti. Viki Berk

SVOBODA JE NEKAJ NEIZMERNO LEPEGA; SVOBODA JE VSE, KAR NAS OBDAJA;
SVOBODA JE NAJLEPŠE DARILO PARTIZANOV.

bil vedno mla. Marta Dan Melita Breznikar

Naši očeti in dedje so se borili za mir in svobodo. Borili so
se za to, da imamo danes vse, kar hočemo, česar med vojno niso
imeli. V tistih časih ni bilo lahko. Če bo treba, bomo tudi mi
poprijeli za orožje in bili v boj. Pavel Bobek

Svobodo, kakršno uživamo danes mi mlad, so nam priporili med
vojno. Svoji domovini moramo dokazati s pridnimi rokmi in s
učenjem, da nam ta svoboda nekaj pomeni! Darja Tomažin

Imamo lepo državo, zato bi se morali postaviti v bran nanjo, ta-
ko kakor so se partizani s Titom na čelu. Jože Škarja

T U J E G A N O Č E M O - S V O J E G A N E D A M O !

Naši partizani so se za svobodo borili, zato jim moramo biti hvaležni.

Na našo domovino moramo paziti, saj je prepojena s krvjo. Paziti moramo nanjo kot na zlato, saj nam pomeni še več kot zlato, ker je svobodna. Ne smemo dovoliti, da bi jo kdo podjarmil. Sploh pa ne smemo pomisliti nato, da bi mi koga podjarmili. Naša domovina je socialistična in bo taka tudi ostala. V njej smo vsi narodi in vsi ljudje enakopravni in si pomagamo, da lepo živimo.

Melita Breznikar, 6. razred

Partizani so morali veliko žrtvovati, da je sedaj svoboda. Mnogo partizanov je dalo življenje v boju za svobodo. Velikokrat sem že razmišljala, kako je bilo hudo žrtvovati življenje. Veliko krvi je bilo prelito za nas. In partizanom smo lahko hvaležni, da so nam priborili svobodo.

Če bi prišel sedaj k nam sovražnik in bi nam hotel vzeti svobodo, bi tudi mi branili svojo domovino. Sovražniku bi rekli: "Tujega nočemo - svojega ne damo!"

Rozi Majcen, 6. razred

Titov ukaz: "Tujega nočemo - svojega ne damo!" še vedno velja, saj gremo in bomo šli vsi Jugoslovani po Titovi poti. Viki Berk

Tovariš Tito je rekel, naj ne damo naše zemlje. Naročil je, naj bomo pripravljeni, kot da bo jutri vojna, čeprav si želimo, da bi bil vedno mir. Berta Ramovš, 6. razred

Naši očetje in dedje so se borili za mir in svobodo. Borili so se za to, da imamo danes vse, kar hočemo, česar med vojno niso imeli. V tistih časih ni bilo lahko. Če bo treba, bomo tudi mi poprijeli za orožje in šli v boj. Pavel Robek

Svobodo, kakršno uživamo danes mi mladi, so nam priborili med vojno. Svoji domovini moramo dokazati s pridnimi rokami in z učenjem, da nam ta svoboda nekaj pomeni! Darja Tomažin

Imamo lepo državo, zato bi se morali postaviti v bran zanjo, tako kakor so se partizani s Titom na čelu. Jože Škarja

Partizani so se med vojno borili, da bi lahko živeli v svobodni in enakopravni domovini. Hoteli so, da bi bila ta mala država Jugoslavija enakopravna, neodvisna in socialistična. Priborili so nam svobodo - čeprav z velikimi žrtvami.

Sedaj se tudi mi učimo o teh bojih in o pripravah na vojno, če bi do nje prišlo. Vedeti moramo, da žrtve niso padle zaman. Vsak Jugoslovan ve, da bi moral v vojni pomagati, če bi bilo potrebno. S skupnimi močmi bi se sovražniku odločno uprli z mislijo: "Tujega nočemo - svojega ne damo!"

Vsi se zavedamo, da to ne bi bila lahka naloga, zato se moramo že sedaj pripravljati na to, kako bi, če bi bilo potrebno, spodili sovražnika z našega ozemlja.

Mnogo držav si želi imeti takšno domovino, kot je Jugoslavija. Vedeti moramo tudi to, da je tovariš Tito želel, da bi bila tudi današnja mladina pripravljena braniti domovino in je bil prepričan, da se taki državi, kot je Jugoslavija, ni treba bati sovražnika.

Zato moramo Titove besede tudi uresničiti.

Nataša Vidmar, 6. razred

Tito je rekel: "Tujega nočemo - svojega ne damo!"

Še zdaj izpolnjujemo te besede.

Pripravljamo se, če bi bila vojna.

Po radiu slišim o vojni med Irakom in Iranom.

Kako bi bilo, če bi bila zdaj pri nas vojna?

Že naši predniki so imeli hude boje s sovražniki. Borili so se za svobodo in zato moramo tudi mi braniti imetje, svobodo in domovino.

Če bi bila pri nas vojna, bi bili dobro pripravljene, ker se možje urijo v streljanju in krepijo obrambo domovine. Naše meje so zavarovane. Nihče jih ne more zlahka preiti, ker meje stražijo graničarji.

Tudi pionirji bi sodelovali v borbi proti sovražniku, če bi bilo treba. Prenašali bi važna sporočila od javke do javke, pisali bi parole, trosili letake in nagajali sovražniku.

Če bi nas kdo napadel, bi se branili, ker **TUJEGA NOČEMO - SVOJEGA NE DAMO!**

Metka Šiško, 6. razred

R A S T E M O P O D T I T O V O Z A S T A V O

Mnogo dni je preteklo, da so nam partizani s Titom na čelu priborili svobodo. Šli so neutrudni od zmage do zmage in na čelu kolone je plapolala zastava z modrimi, belimi in rdečimi progami, med katerimi je žarela rdeča zvezda. Ta zastava je dajala vsem ljudem v tistih časih pogum, kajti dovolj hrabrosti je bilo potrebno, da so takrat, kadar je bil kakšen praznik ali pa ko so se veselili ponovne zmage partizanov, obesili zastavo nad hišnimi vrati.

Kadarkoli je sedaj kakšen praznik, imamo izobešene zastave in ne hote nam začnejo starejši pripovedovati, koliko zastav so imeli obešenih po hišah, s koliko zastavami so tekali po vaseh in mestih, po vsej deželi, in naznanjali, da je končno le prišla tista pomlad, ki je prinesla naši Jugoslaviji in številnim drugim državam po svetu tisto svobodo, ki so si jo vsi tako želeli: svobodo, kjer si zares svoboden, svobodo, v kateri te ne moti padanje bomb na strehe hiš, svobodo, v kateri ni streljanja, ko resnično živiš v svoji svobodni domovini. In ko je prišla taka svoboda, je bilo zastav kot ptic - ki ti skorajda edine kalijo mir v svobodi, ko nam žgoliijo - pa čeprav takrat prav gotovo ni bilo toliko blaga, kot ga je danes.

In potem, nekaj mesecev po koncu vojne, so tiste zastave vabile vse mlade ljudi, da bi se vključili v delovne brigade, da bi začeli z delovnimi akcijami. In te zastave niso brezuspešno plapolale v nagajivem vetru: na stotine, na tisoče mladih ljudi se je zbralo in začelo graditi na pol porušeno domovino. Nove stavbe, nove vasi, mesta, mostovi, železnice, ceste, vodovodi - vse to je popolnoma spremenilo našo svobodno domovino, roke prostovoljcev so jo predrugačile in vsi ljudje, ki se žuljev niso prav nič bali, so se zbrali poleg zastave in obljubili, da bo naša domovina po njihovem opravljenem delu videti tako, kakor da je sovražnik ni še nikoli napadel.

Še danes nas vodi zastava, ki nas je vodila vrsto let: modro - bela - rdeča Titova zastava. S to zastavo smo se srečali že veliko prej, preden smo stopili v šolo. V šoli smo jo verjetno prvič videli ob pionirski konferenci, svečan pa je bil trenutek, ko smo ob 29. novembru ponavljali: "Pred pionirsko zastavo obljubljam..." Vsako leto, ko smo za en razred više, se ga spominjamo, ko so spre-

jetni cicibani v pionirsko organizacijo in si mislimo, kako neki je bilo gledati nas, ko smo ponavljali to zaobljubo - namreč, zdi se nam, da je že toliko let preteklo, ker se skorajda ničesar ne spominjamo: mogoče le tistega trenutka, ko smo stali v gruči in ponavljali, potem, ko smo se gostili in še nazadnje takrat, ko smo ponosno korakali domov. Naslednje dni in vsa ta leta smo se skušali spomniti teh besed, ki so bile takrat za pionirsko zaobljubo, da bi videli, česa se držimo in česa ne. Pridno smo bolj ali manj vsi tudi ponavljali Titove besede, da se moramo učiti, učiti in še enkrat učiti.

Še vedno so te besede med nami, pa čeprav nimamo Tita, da bi jih še kdaj izgovoril. In kljub temu, da Tita ni več med nami, nam starejši še vedno pripovedujejo o tistih strašnih dneh, ko so se bili za svobodo. Še vedno potekajo mladinske delovne akcije in tudi cicibani - prvošolčki so ob rojstnem dnevu naše republike sprejeti v pionirsko organizacijo. Povsod pa nas spremlja zastava, ob kateri rastemo že od rojstva - to je tista zastava, ki ji pravimo TITOVA. In Titova je bila, je in bo, pa čeprav nimamo več Tita, ki bi nas vodil v vedno lepše dni. Mlajšim bomo vedno pripovedovali, kako smo bili srečni, ko nas je vodil tovariš Tito.

Damjana Zupan, 8. razred

Sedaj, ko živimo v svobodni državi, se moramo boriti, da ne bi nikoli prišlo do vojne, biti pa moramo pripravljeni, kot da bo že jutri vojna, saj je tako rekel tovariš Tito. Zavedati se moramo, da živimo v svobodi, ki so nam jo priborili drugi s tovarišem Titom, zato moramo delati in se učiti, saj je bilo med vojno toliko žrtev; z delom in učenjem pa bomo koristili domovini.

Čeprav je Tito umrl, nam ostaja za zgled zaradi svojih neizmernih del. Po Titovi poti hodimo naprej - RASTEMO POD TITOVO ZASTAVO.

Marinka Žonta, 8. razred

JUGOSLAVIJA JE CVET MLADOSTI

Reka, ki ne bo nikoli usahnila,
je Jugoslavija,
sponin, ki ne bo nikoli usahnil,
je sponin na Tita,
jezik, ki ne bo nikoli izginil,
je jugoslovanski,
cvet, ki ne bo nikoli ovenel,
je cvet mladosti
v sponin na T I T A .

Nataša Vidnar, 6. razred

PREPROSTE BESEDE

GLASILO NOVINARSKEGA KROGA NA OSMOVNI ŠOLI BENTURSKY

Šolsko leto 1980/81

leto XI. številka 3

Uredniški odbor

Slavka Kovač, Brigita Kuner, Danijana Zupan,

Martina Krajšek, Tadeja Zupan

Honorarja: Danica in Jože Zupan

Naklada: 100 izvodov

OB 40-LETNICI VSTAJE
JUGOSLOVANSKIH NARODOV IN NARODNOSTI

TER OB 40-LETNICI USTANOVITVE
OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA,

KO SMO S TITOM V SRCU
PRIPRAVLJENI BRANITI DOMOVINO,
ČE BI BILO TO POTREBNO

P R E P R O S T E B E S E D E

GLASILO NOVINARSKEGA KROZKA NA OSNOVNI ŠOLI ŠENTRUPERT

šolsko leto 1980/81

leto XI. številka 3

Uredniški odbor:

Slavka Kovač, Brigita Kumer, Danjana Zupan,
Martina Krajšek, Tadeja Zupan

Mentorja : Danica in Jože Zupan

Naklada: 180 izvodov